

sonlóan kemény munkával teremtik meg azt, ami létük fenntartásához szükséges: Szülők, nagyszülők hagyatéka. (Utánoznunk kell őket!)

Nekem az a feladatom, hogy a lelkemben visszhangzó jézusi felhívást felerősítve érthetően mondjam el a ma emberének, nektek keresztény testvéreim: „Váltsatok irányt, térjete az igazi útra.” Utánozzátok a Názáretit mindenben, mert amelyik pillanatban ezt megtettétek, abban a pillanatban már útban lesztok Isten országa felé. Ámen.

PÁLFI DÉNES

AHOL A KINCSED, OTT A SZÍVED

Mt 6,19–21

Bizonyára mindannyian láttunk aranyásókról szóló filmet, vagy olvastunk könyvet, amelynek szereplői – szegény, nincstelen emberek – nem törődtek bele nyomorúságukba, hanem nekivágyva a távoli Kalifornia hegyeinek, ott verejtékes munkával a folyókból aranyat mostak és meggazdagodtak. A történet általában a következőképpen alakult: az aranylázban „szenvedők” között az arany gyarapodásával a feszültség is növekedett, mert az egyik gazdagabb akart lenni, mint a másik. Előbb-utóbb aztán bekövetkezett, amit várni lehetett: az addigi barátok – az arany miatt – kivetkőzve emberi mivoltukból, egymásnak estek, egymás életére törtek, s ha egyáltalán életben maradtak az összetűzések után, esküdt ellenségekké váltak. Esetükben is érvényre jutott a megállapítás: „Akinak idővel megtelt a zsebe, lassan kiürült a szíve.” (Czirják Árpád). Másképpen fogalmazva: szívük is odakerült, ahol a kincsük volt: a zsebükbe, ahelyett, hogy a „helyén van szíve” mondás értelmében, keblükben foglalta volna el őt megillető helyét.

E rövid, de tanulságos bevezetés hallatán – gondolom – könnyű megérteni a felolvasott jézusi tanítást: „Ne gyűjtsetek magatoknak kincseket a földön, ahol a moly, és a rozsdá megemészti, és ahol a tolvajok kiássák és ellopják... Mert ahol a kincsed van, ott lesz a szíved is.”

Jézus is annyira világosan, közérthetően fogalmaz, hogy tanítása nem igényel semmilyen magyarázatot. Mai világunkban, első hallásra, szavai – sokak számára – mégis gúnyolódásként hatnak, s ezt így teszik szóvá a csökönyös értetlenkedők: Talán tréfált Jézus, amikor ilyeneket tanított? Nem gondolt arra, hogy a magunkfajta szegény, nyomorgó ember a mai nincstelen világban nem gyűjt, mert nem gyűjthet kincseket? Nem tud spórolni, összekuporgatni semmit, már csak tengődik egyik napról a másikra. Ruháit nem eszi meg a moly, mert alig van, mit felvegyen, pénzében pedig kiváltképp

nem tehet kárt: az, ha egyáltalán van belőle, sokat nem időzik hajlékában. Rozsdától sem kell félnie, mert az csak megkopott, ócska múzeumba való használati tárgyait veszélyezteti, a tolvajok meg hiába keresnék az éj leple alatt eldugott-elásott kincseit, ékszereit, amikor ő fényes nappal sem találja azokat, mert egyáltalán nem léteznek. Mennyei kincsek? Azokkal meg mit kezdjek? Hisz a jelen állapotok is mutatják, hogy igenis, földi kincsek, pénz kellene, pénz, amely a földi boldogság záloga, a mindennapok nyomorúságának enyhítője!

Észrevétlenül így válnak istenített földi kincsekké a pénz, az anyagi javak, amelyek delejes erőként vonzzák magukhoz a nyomortól üressé, könnyűvé lett emberi szíveket. S ha a földhözragadt, pénzsóvár szegényből valamilyen szerencse folytán dúsgazdag ember lesz, az legtöbbször nem ismer sem Istent, sem embert, ellenségnek nézi addigi barátait, szívét vakká, érzéktelenné teszi a pénz csengése, tapintása, akárcsak az „aranylázban” égőket a sárga nemesfém hideg csillogása. Mert szíve ott van, ahol a kincs, s e kincs számára kizárólagosan a pénz, a vagyoni, az anyagiak.

Kétségtelen, hogy ezek is szükségesek a megélhetéshez. A pénz szükséges rossz – mondta nagyon találóan valaki. Vannak anyagi javak, földi kincsek, amelyekre – miként a mindennapi kenyérré – naponta szükségünk van, különben megszűnik testi életünk. Jézus nem tiltja meg ezeknek becsületes munkával, küzdelemmel való előteremtését, csak eszeveszett gyűjtésüket, felhalmozásukat ellenzi. Egyrészt azért, mert a földi kincsek mértéktelen halmozása állandó aggodalmat, nyugtalanságot jelent az ember számára, hisz azokat moly, rozsdá, tolvajok s még mennyi minden megsemmisítheti, tönkretelheti. Hányan voltak és vannak olyanok, akik az örület határáig jutottak, összeharcsolt földi kincseik pusztulása miatt. Nos, Jézus ettől szeretne megkímélni minket. Ezért ajánlja a mennyei kincsek gyűjtését, amelyet semmi el nem pusztíthat. Másrészt: azt szeretné, hogy helyén maradjon, helyén legyen a szívünk, ne vonzza azt magához semmilyen külső csillogás, semmilyen földi kincs, hanem lakozzon mindenkor keblünkben, hűségesen őrizve az Isten- és emberszeretet legdrágább mennyei kincseit, amelyekből kiindulhat egy szép, igaz, Istennek tetsző emberi élet.

November 25-ét írtunk, s ez a nap idén, római katolikus testvéreinknek kettős ünnep: Krisztus Király és Alexandriai szent Katalin ünnepe. Vajon mivel érdemelték ki, hogy „királynak”, illetve „szentnek” nevezzék őket? Azzal, hogy mennyei kincseket gyűjtögettek, s ezeket életük árán is megőrizték. Szívük csak ezekért a kincsekért rajongott a vértanúság ijesztő rémképe láttán is. Katalinról jegyezték fel: a kegyetlen Maxentius császár, hogy pogánnyá tegye a keresztény nőt, császárnésággal kecsgettette, feleségül kérte. Katalin azonban nem tágított, mire késekkel fölszerelt kerékkel oltották ki életét.

De nemcsak a katolikusoknak, hanem nekünk, unitáriusoknak is vannak mennyei kincseket gyűjtögető, szívekkel ezekért rajongó „szentjeink”. A 100 éve született Balázs Ferencről írta egyik kortársa: „Ha egyszer megrajzolnák

a tizenkét magyar apostol arcát, ő nem hiányozhat közülük.” 1923-ban 22 évesen adja ki a „tizenegyek” antológiáját, amelyben tizenegy magyar irodalmár „kiállt fel: itt vagyunk, élünk (...) Bánya vagyunk, új kincsekre csodálkozhatik a világ.” Nehéz kisebbségi sorsban is őrizték szívükben a hitet, s tartották általa a lelket sokat szenvedett, szemefényükként szeretett népükben.

A Szabadság egyik számában bukkantam rá a Volt egyszer egy református templom című írásra, mely szerint Nagyiklód református népe 1940–1944 között gyönyörű templomot épített. Szívüket-lelküket beleépítették Isten hajlékába, de a mostoha idők miatt a magyar verejtékből és adományokból épült református templom végül Nagyiklód és környéke legszebb ortodox templomává lett. A cikkíró így fejezi be a történetet: „Így hát, testvér, ha néha Nagyiklódon visz át az utad, és az országút mellett a község közepén szemed megakad egy szép ortodox templomon, emeld meg a kalapodat, és gondolatban hajts fejed előtte egy pillanatra. Hisz, sok magyar embernek van benne a szíve, lelke, pénze és veritékes munkája. Nevük névsorát a jobb oldali torony fundamentuma rejti, őrzi, amely egy zivataros, szomorú magyar sorsról regél az esti szellőben, az egykori híveit siratva.” Bármilyen szomorú e történet vége, örömmel kell eltöltsön minket az áldozat, mely mennyei kincsek elnyeréséért földi kincseket, pénzt, anyagiakat, verejtéket adott, örökszép bizonyágaként a jézusi lelkületnek: Mert ahol a kincsed van, ott lesz a szíved is. Bárcsak ilyen lenne a mi áldozatunk is, örök értékű, mennyei kincsekben bővelkedő szívünk és életünk. Ámen.

A SZERETET: IGAZI VILÁGOSSÁG

1Jn 2, 8–10

Gondolom, senkinek sem kell bizonyítanom: milyen felbecsülhetetlen kincs a világosság. Elég, ha a Napra, erre az évmilliók óta világító égitestre gondolunk, amelynek fénye és melege nélkül nem lenne élet Földünkön, s örök sötétség és hideg kerítené hatalmába világunkat. Hála Istennek, a Nap, sugaraival minden reggel elúzi az éj sötétjét, ragyogása bearanyozza szerető Atyánk teremtett világát, s benne gyermekei, az emberek arcát, eietét.

E Föld lakója tehát minden reggel elmondhatja az idézett újszövetségi szavakat: „múlik a sötétség és már fénylik a világosság!” Ha jól odafigyelünk, feltűnt, hogy az idézetből kimaradt egy szó: igazi. Azt hiszem, mondanom sem kell, hogy ez a kihagyás szándékos volt. Mert az igazi világosság – átvitt értelemben – nem az, ami minden reggel pajkos gyermekként bemosolyog ablakunkon, jelezve, hogy „az új nap újabb küzdelemre szólít” (85. ének), hanem az, amiről az első jánosi levél írója így vall: „Aki szereti a